

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/68/2021
Identifikačné číslo spisu:	1209216126
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1209216126.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu Ing. S. H., nar. XX.XX.XXXX, P., XXX XX G., zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Jánošíkom, so sídlom Klincová 35, 810 05 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému RNDr. Jurajovi Novákovi, živnostníkovi podnikajúcemu pod obchodným menom RNDr. Juraj Novák - PIKER, s miestom podnikania Agátová 3376/1, 917 01 Trnava, IČO: 14 119 838, zastúpenému advokátkou JUDr. Darinou Kurňavovou, so sídlom Kapitulská 5, 917 01 Trnava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/9/2018-492 z 28.02.2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 4Cob/9/2018-492 z 28.02.2019 (ďalej aj „rozhodnutie“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 26Cb/108/2009-437 z 10.04.2017 (ďalej aj „rozsudok“) a žalovanému priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2 Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd vec prejednal v zmysle § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, a po oboznámení sa s obsahom spisu, ako aj dôvodmi odvolania žalobcu a vyjadrením žalovaného, rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP, stotožniac sa s jeho odôvodnením. Konštatoval, že žalobca v odvolaní neargumentoval žiadnymi novými skutočnosťami a dôkazmi v zmysle § 366 CSP, s ktorými by

sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku nevysporiadal, a ktoré by mali za následok zmenu zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho posúdenia. Z konania pred súdom prvej inštancie i odvolacím súdom nevyplýva iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne posúdenie stavu veci. Následne odvolací súd zaujal stanovisko výlučne k tým dôvodom odvolania, ktoré mali rozhodujúci význam pre rozhodnutie vo veci.

3 Odvolací súd uviedol, že dňa 27.08.2009 bol vydaný rozhodcovský rozsudok Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu v Bratislave sp. zn. 12/2009 (ďalej aj „rozhodcovský rozsudok“) vo veci žalobcu RNDr. Juraj Novák - PIKER proti žalovanému Ing. S. H. - G., ktorým bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie istiny 117.170,53 eur s príslušenstvom. Dňa 28.09.2009 Ing. S. H. doručil súdu žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej aj „ZRK“) umožňuje každému účastníkovi domáhať sa žalobou zrušenia rozhodcovského rozsudku, avšak všeobecné súdy vo vzťahu k rozhodcovským súdom nie sú v postavení súdov odvolacích. Žalobca sa žalobou domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu uvedeného v § 40 ods. 1 písm. c/ ZRK, teda z dôvodu, že popieral existenciu, resp. platnosť rozhodcovskej doložky a z dôvodu uvedeného v § 40 ods. 1 písm. g/ ZRK, teda z dôvodu, že v rozhodcovskom konaní došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania. Žalobca neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a nedostatok právomoci rozhodcovského súdu namietal už vo vyjadrení k žalobnému návrhu v rozhodcovskom konaní, teda už pri prvom úkone, ktorý mu vo veci patril.

4 Súd prvej inštancie vo veci rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 26Cb/108/2009-196 z 3.05.2011, ktorým žalobu zamietol. Odvolací súd uznesením č. k. 2Cob/284/2011-231 z 28.09.2012 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytkol, že v odôvodnení jeho rozsudku abscentuje odôvodnenie k námietke nedodržania zásady rovnosti účastníkov v rozhodcovskom konaní, a že súd prvej inštancie konštatoval neunesenie dôkazného bremena na strane žalobcu k otázke jeho duševnej poruchy pri podpise rozhodcovskej doložky, avšak k tejto otázke nevykonával navrhované dokazovanie výsluchom ošetrojúcej lekárky, resp. znaleckým dokazovaním a v odôvodnení napadnutého rozsudku ani neuviedol, prečo tieto dôkazy nevykonával. Súd prvej inštancie, riadiac sa pokynmi odvolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom z 10.04.2017. V tejto súvislosti sa odvolací súd zaoberal námietkou odvolateľa, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko pojednávania nariadeného na deň 10.04.2017 o 8.15 hod. sa nemohol zúčastniť jeho právny zástupca zo zdravotných dôvodov, keďže bol dočasne práceneschopný od 16.01.2017 do 5.06.2017. Túto námietku odvolací súd posúdil ako nedôvodnú s poukazom na to, že predvolanie na pojednávanie spolu s poučením o následkoch nedostavenia sa bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené s dostatočným časovým predstihom dňa 30.01.2017, avšak právny zástupca žalobcu doručil súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní (v rámci ktorého zároveň požiadal o jeho odročenie) až v deň pojednávania o 9:31 hod., t. j. po jeho skončení a vyhlásení rozsudku.

5 Následne sa odvolací súd zaoberal ďalšími odvolacími dôvodmi žalobcu, pričom sa stotožnil s názorom žalovaného, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli uvedené, či už v písomných podaniach, alebo v zápisniciach z výsluchov sporových strán na súde prvej inštancie. K námietke žalobcu ohľadom nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok podrobne a presvedčivo odôvodnil, pričom odôvodnenie spĺňa všetky kritériá, ktoré na odôvodnenie súdneho rozhodnutia kladie § 220 ods. 2 CSP. Nie je preto opodstatnená námietka žalobcu, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil.

6 Odvolací súd sa tiež zaoberal námietkou žalobcu, že rozhodcovský súd nemá právnu subjektivitu a nemôže byť nositeľom práv a povinností. Nestotožnil sa s názorom, že žalobca preukázal, že rozhodcovský súd nevznikol podľa osobitnej právnej úpravy a nemá osobitným postupom pridelené identifikačné číslo, čo znamená, že nevznikol/nemohol vzniknúť. V tomto smere odvolací súd v celom rozsahu odkázal na body 37 a 38 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorých súd dostatočne odôvodnil, že pôvodný zriaďovateľ Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu v Bratislave splnil všetky zákonom stanovené podmienky vymedzené v § 12 ZRK pre zriadenie rozhodcovského

súdu a uvedený súd bol oprávnený viesť rozhodcovské konania a v týchto konaniach rozhodovať, pričom zároveň upozornil na skutočnosť, že stále rozhodcovské súdy, zriadené právnickými osobami, sa nezriaďovali ako samostatné právnické osoby, ale tieto boli súčasťou tej právnickej osoby, ktorá ich zriadila. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil.

7 K ďalšej námietke žalobcu, podľa ktorej sa súd prvej inštancie nezoberal otázkou platnosti úkonu označeného ako „Uznanie pohľadávok na dodávku tovaru firmy PIKER“, datovaného 21.04.2009, do ktorého bola dopísaná rozhodcovská doložka, hoci ide o právny úkon neurčitý a nezrozumiteľný v zmysle § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), odvolací súd poukázal na to, že pre výkladové pravidlá obsiahnuté v ustanoveniach § 35 ods. 2 a 3 OZ je charakteristická povinnosť právny úkon vykladať podľa jazykového vyjadrenia. Pre výklad je rozhodujúca vôľa toho, kto úkon urobil (ak vôľa konajúceho nie je v rozpore s jazykovým prejavom) a pre výklad vôle je rozhodujúci stav, ktorý tu bol v čase uskutočnenia úkonu. Odvolací súd dal za pravdu žalobcovi, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nie je zrejmé, akým spôsobom sa súd vysporiadal s námietkou žalobcu ohľadom určitosti a zrozumiteľnosti namietaného právneho úkonu, čo však nespôsobilo nesprávnosť záveru konajúceho súdu pri posúdení platnosti rozhodcovskej doložky z 21.04.2009. Odvolací súd za použitia výkladových pravidiel dospel k názoru, že namietaný právny úkon „Uznanie pohľadávok na dodávku tovaru firmy PIKER“ je dostatočne určitý a zrozumiteľný, čo vyplýva z jeho obsahu. Dňa 21.04.2009 sa sporové strany v časti „Poučenie“ dohodli, že: „...všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy a v súvislosti s ňou, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú na základe žaloby niektorej zo zmluvných strán riešené Medzinárodným obchodným rozhodcovským súdom v Bratislave (ďalej aj „MORS“), podľa jeho základných vnútorných právnych predpisov, predovšetkým Rokovacieho poriadku MORS. Zmluvné strany sa podrobia rozhodnutiu MORS. Jeho rozhodnutie bude pre strany záväzné v celom rozsahu“.

8 Z obsahu právneho úkonu je zrejmé, že žalobca uznal záväzok voči žalovanému v celkovej výške 117.670,53 eur za dodávky tovaru pre žalobcu po období od 19.07.2007 do 30.03.2009. Pohľadávky boli uznané na základe evidencie pohľadávok, ktoré tvorili prílohu č. 1 k uznaniu. Z obsahu právneho úkonu je zrejmé, že strany sporu svojím podpisom prejavili vôľu riešiť spory vzniknuté v súvislosti s uznanými pohľadávkami žalovaného prostredníctvom MORS-u. Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že rozhodcovská doložka je obsiahnutá v jednostrannom právnom úkone. Odvolací súd preto dospel k názoru, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá v súlade s § 4 ods. 1 ZRK.

9 Odvolací súd sa ďalej zaoberal argumentáciou žalobcu, že počas celého súdneho konania namietal platnosť rozhodcovskej doložky aj s poukazom na § 38 a § 39 OZ z dôvodu majúceho základ v jeho zdravotnom stave, keďže sa v minulosti podrobil operačnému zákroku a bol pod silnými liekmi, čo spôsobilo, že nevedel posúdiť jednotlivé úkony, a teda bol dočasne nespôsobilý na právne úkony. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že bolo na žalobcovi preukázať tvrdenie, že v čase, kedy podpísal listinu s názvom „Uznanie pohľadávok za dodávku tovaru firmy PIKER“, bol z dôvodu užívania liekov v stave duševnej poruchy, v dôsledku ktorej bol dočasne nespôsobilý na právne úkony. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne konštatoval, že spôsobilosť plnoletej fyzickej osoby na právne úkony sa predpokladá, keďže každá plnoletá fyzická osoba je považovaná za spôsobilú na právne úkony, pokiaľ sa nepreukáže opak, resp. pokiaľ nebola tejto spôsobilosti pozbavená úradným rozhodnutím. Ak teda žalobca nepreukázal, že listinu obsahujúcu jeho vyhlásenie o uznaní záväzku voči žalovanému podpísal v čase, kedy nebol schopný posúdiť obsah a následky tohto právneho úkonu, takéto vyhlásenie je relevantné a spôsobuje všetky následky, ktoré právny poriadok s takýmto vyhlásením spája. Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal ani tvrdenie, že by bol text rozhodcovskej zmluvy pripojený k listine obsahujúcej vyhlásenie o uznaní pohľadávok žalovaného, doplnený dodatočne po jej podpísaní žalovaným, resp. že by bol podpísaný niektorou zo strán v iný deň, ako je uvedený na listine.

10 Odvolací súd považoval za nedôvodnú námietku žalobcu, že súd prvej inštancie sa nezoberal jeho návrhom, aby osoba poverená súdom vyriešila otázku posúdenia jeho zdravotného stavu vo vzťahu k spôsobilosti na vykonanie právneho úkonu. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v bodoch 42 až 44 odôvodnenia rozsudku dostatočne jasne vysvetlil svoj postup v súvislosti s návrhmi žalobcu na

vykonanie dokazovania výsluchom všeobecnej lekárky žalobcu a znaleckým dokazovaním. K tomu dodal, že z obsahu spisu vyplýva, že pojednávanie dňa 10.07.2015 bolo súdom prvej inštancie odročené na neurčito s tým, že znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie bude ustanovené uznesením, po právoplatnosti ktorého bude spis spolu so súhlasom žalobcu s vyžiadaním zdravotnej dokumentácie od ošetrojúceho lekára predložený ustanovenému znalcovi. Zároveň súd uložil, aby tento súhlas spolu s otázkami pre znalca právny zástupca doložil súdu v lehote 7 dní. Napriek opakovaným výzvam súdu žalobca povinnosti uložené súdom v súvislosti s návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania nesplnil. V nadväznosti na nečinnosť žalobcu bol postup konajúceho súdu správny, keďže dôkazné bremeno spočívalo na žalobcovi.

11 Odvolací súd nesúhlasil ani s námietkou žalobcu, že došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Zo spisu Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu jednoznačne vyplýva, že žalobcovi boli doručené všetky listinné dôkazy, ktorými žalovaný v konaní preukazoval dôvodnosť svojho nároku. Súčasťou spisu rozhodcovského súdu boli taktiež všetky dôkazy, ktoré žalovaný predložil na svoju obranu. Pre posúdenie opodstatnenosti odvolacieho dôvodu žalobcu v predmetnom konaní preto nebola podstatná obrana žalobcu a namietanie jednotlivých dokladov. S týmito námietkami sa zaoberal rozhodcovský súd, ktorý rozhodol o žalobe dňa 27.08.2009. Žaloba bola spolu s listinnými dôkazmi predložená žalobcovi v rozhodcovskom konaní s dostatočným časovým predstihom a nie je preto dôvodná námietka porušenia rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Rozhodcovský súd dodržal postup a lehotu v zmysle § 18 ods. 2, 3 a 4 ZRK a § 18 ods. 2 Rokovacieho poriadku, keď žaloba a dôkazy boli predložené žalobcovi tak, aby mal možnosť minimálne 15 dní sa k nim vyjadriť.

12 V súvislosti s námietkami žalobcu, že rozhodcovský súd nevykonával akékoľvek dokazovanie vo veci samej a nerešpektoval návrhy žalobcu, odvolací súd uviedol, že všeobecný súd nie je vo vzťahu k rozhodnutiu rozhodcovského súdu, resp. rozhodnutiu rozhodcu súdom odvolacím. Samotný spôsob, akým rozhodcovský súd tieto dôkazy vyhodnotil, nemôže byť preto dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pri posudzovaní žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku súd už neskúma vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku a nevykonáva prieskum z hmotnoprávnej stránky. Súd posudzuje len zákonnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk, pre ktoré je možné podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 ZKR. Ak by aj konajúci súd zistil vecnú nesprávnosť rozsudku, takáto okolnosť nie je dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

13 V závere odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie konal ako s intervenientom na strane žalovaného s Medzinárodným obchodným rozhodcovským súdom, Námestie M. Benku 12, Bratislava, ktorého označil aj v záhlaví napadnutého rozsudku. Odvolací súd s takýmto postupom a označením nesúhlasil, nakoľko MORS nemá právnu subjektivitu, a preto nemôže byť intervenientom. Uvedený nedostatok však nemal vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspešný nebol.

14 Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie v zmysle § 420 písm. f/, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a v zmysle § 421 písm. a/, c/ CSP, nakoľko zo strany súdu došlo k nesprávnemu posúdeniu veci tým, že sa odklonil od právnej úpravy.

15 Dovolateľ uviedol, že vo veci došlo k prehliadnutiu jeho základných občianskych práv v zmysle čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Zároveň došlo k prehliadnutiu aj existujúcej právnej úpravy vymedzenej v Občianskom zákonníku, v Obchodnom zákonníku, v zákone č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike, v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, v Občianskom súdnom poriadku a CSP.

16 Dovolateľ poukázal na to, že „zhluk označujúci sa ako MORS“ používa pri výkone svojej činnosti

IČO zriaďovateľa. Napriek tomu však obchodné meno zriaďovateľa neuvádza a vo vzťahu k tretím osobám vystupuje navonok ako samostatná tretia osoba označujúca sa ako „rozhodcovský súd“. Pozornosť upriamil na to, že je nevyhnutné dôsledne rozlišovať medzi založením a vznikom právnickej osoby, nakoľko od splnenia podmienky dvojfázovosti procesu vzniku závisí posúdenie otázky, či MORS mal právo a právomoc rozhodovať a či rozhodnutie ním vydané je vôbec možné považovať za rozhodnutie. Právna úprava vymedzená v § 12 ZRK upravuje len otázku zriadenia rozhodcovského súdu, čo v procese dvojfázovosti vzniku právnickej osoby zodpovedá jej založeniu. Právna úprava však žiadnym spôsobom neupravuje otázku vzniku rozhodcovského súdu, upravuje len niektoré jeho práva a povinnosti. Na vyplnenie medzier danej právnej úpravy je preto nevyhnutné použiť ustanovenia všeobecného predpisu, ktorým je Občiansky zákonník. Pokiaľ určitá právna entita nie je ani fyzickou osobou a ani právnickou osobou, výkladom a contrario je možné dospieť k tomu, že nemôže byť subjektom práva, nemôže ex lege nadobúdať práva a povinnosti a nemôže mať ani právo rozhodovať. Otázka právomoci rozhodovať je potom vo vzťahu k tomu druhoradá, nakoľko pokiaľ daná entita nemá právnu subjektivitu, je nadbytočné zaoberať sa úvahami o tom, či táto entita má právomoc. Rozhodnutia vydané niekým, kto nemá právo rozhodovať, nemajú akúkoľvek záväznosť a sú len rozhodnutiami arbitrárnymi. Ide aj o prejednávany prípad, keďže MORS pre absenciu právnej subjektivity nedisponuje právom rozhodovať a ak napriek tomu vydal rozhodnutie, ktorého preskúmanie je predmetom tohto sporu, takéto rozhodnutie je bez ďalšieho arbitrárne. Takto vydaná listina, označená ako rozhodcovský rozsudok, nemôže mať žiadnu právnu silu a nemôžu z nej nastať právne účinky pre účastníkov konania. Ide však o stav, ktorý je potrebné usporiadať autoritatívnym rozhodnutím súdu. Bez takéhoto rozhodnutia totiž hrozí, že žalovaný vykoná úkony smerujúce k zabezpečeniu pochybných nárokov v rámci exekučného konania. Súd oboch inštancií vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k záveru, že s MORS-om (osobou vystupujúcou ako vedľajší účastník) môžu konať bez prihliadnutia na § 93 ods. 4 v spojení s § 19 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a § 61 CSP.

17 Podľa názoru dovolateľa, pojmy zriadenie, vznik, právo a právomoc nie je možné zamieňať a ani ich stotožňovať, nakoľko ich obsah je odlišný. Právo rozhodovať môže byť priznané len subjektu, t. j. právnickej osobe, ktorá vznikla v súlade so zákonom. Rozhodcovské sudy však nevznikli, pretože došlo len k ich zriadeniu, t. j. k založeniu. Len subjekty, ktoré splnili registračnú povinnosť a vznikli v súlade so zákonom majú právo rozhodovať v zmysle ZRK. Uvedenou skutočnosťou a právnou úpravou sa sudy oboch inštancií nezaoberali a nevysporiadali. Sudy oboch inštancií tak podľa názoru dovolateľa rozhodli nepreskúmateľným spôsobom, odôvodnenie ich rozhodnutí pôsobí zmätočne, nepresvedčivo a nie je možné dospieť k poznaniu toho, akými úvahami sa spravovali, ako úvahy subsumovali pod osobitnú právnu úpravu a ako príslušné ustanovenia aplikovali na prejednávany prípad. Súd prvej inštancie nevyslovil žiadny vecný právny názor ohľadne postavenia, činnosti a kompetencie rozhodovať rozhodcovskými súdmi, pričom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil bez akéhokoľvek právneho záveru len s tým, že sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie. V prejednávanej veci tak zo strany súdov oboch inštancií nedošlo k naplneniu práva žalobcu na náležité odôvodnenie rozhodnutia, t. j. aplikovanie konštantnej právnej úpravy, čo je súčasťou práva na spravodlivý proces a z čoho vyplýva aj povinnosť súdov svoje rozhodnutie odôvodniť. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil.

18 Dovolateľ ďalej uviedol, že z dôvodu, že sudy oboch inštancií nemali záujem skúmať vecnú stránku existencie a postavenia MORS-u, t. j. právne neznámeho zhľuku, ktorý realizoval niečo, označené ako rozsudok tuzemského rozhodcovského súdu, podal samostatnú žalobu, v ktorej sa domáhal, aby súd určil, že MORS nemá postavenie právnickej osoby, a teda nie je schopný byť nositeľom práv a povinností. Ide o konanie, ktoré bolo uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/342/2010-49 z 13.10.2011 zastavené. Napriek tomu bolo konštatované, že osoba vystupujúca ako MORS nikdy nemala právnu subjektivitu, nie je právnickou osobou a takto označený žalovaný právne neexistoval a ani neexistuje. Uznesenie bolo založené do súdneho spisu, avšak sudy oboch inštancií sa ním ani náznakom nezaoberali, pričom súd prvej inštancie a následne ani odvolaciemu súdu nevadilo, že opätovne rozhodujú o rozhodnutej veci (res iudicata), keď opakovane posudzovali otázku, či MORS má právnu subjektivitu a je právnickou osobou, t. j. osobou vykonávajúcou úlohy tuzemského rozhodcovského

súdu. Vádnosť zvoleného postupu uznal aj žalovaný, ktorý podal na Okresnom súde Komárno ďalšiu žalobu, ktorou sa domáha priznania pohľadávky 117.170,53 eur s príslušenstvom (konanie vedené pod sp. zn. 5Cb/156/2013), pričom on odmieta, aby voči nemu boli vedené dve konania a žalovaný si uplatňoval nárok vo výške 200%.

19 K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP dovolateľ uviedol, že je zrejmé a nesporné, že na území Slovenskej republiky pôsobia zhluky, pričom ide o tzv. nonsubjekty, ktoré si prisvojujú právo vystupovať ako rozhodcovské súdy, prijímať platby ako poplatky a vydávať „rozsudky“, ktoré sa považujú za exekučné tituly. Súdy sa otázkou postavenia takýchto nonsubjektov nezaoberali ani náznakom a nepožadovali žiadne doklady o tom, že niekto vystupujúci ako rozhodcovský súd vôbec existuje a má právnu subjektivitu. Ide o pochybenie, ktoré má hromadný charakter. Je zrejmé, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd nechceli vo veci urobiť poriadok a objasniť vadný a protiprávny stav. Je potrebné robiť rozdiel medzi založením a vznikom právnickej osoby a je nemožné, aby autoritatívne rozhodnutia vydávala osoba, ktorá nie je nositeľom právnej subjektivity, teda osobou v zmysle § 18 OZ. Stav, že MORS bol uznaný za rozhodcovský súd je vadný a nemajúci oporu v žiadnej právnej úprave. Pokiaľ osoba nemá právnu subjektivitu, nemôže vydávať ani autoritatívne rozhodnutia a ak takýto úkon vykoná, je potrebné ho bez ďalšieho posudzovania zrušiť. O zrušení vadného autoritatívneho rozhodnutia, vydaného neexistujúcou osobou, môže rozhodovať len a výlučne súd. Za nesprávne posúdenie veci považoval to, že MORS nemôže vydávať autoritatívne rozhodnutia označené ako „rozsudok“ a osoba, ktorá nie je nositeľom právnej subjektivity, a teda osobou v zmysle § 18 OZ, nemôže platne konať v zmysle ZRK. Úkony takejto osoby (MORS-u) trpia neodstrániteľnými vadami a vyvolávajú absolútnu neplatnosť. Súdy oboch inšancií na absolútnu neplatnosť úkonu (rozsudku MORS-u) neprihliadli a nedôvodne zamietli žalobu.

20 S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

21 K dovolaniu žalobcu zaslal žalovaný písomné vyjadrenie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd tak dovolanie, ako aj návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100%.

22 Podľa názoru žalovaného, dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je naplnený. Žalobca navrhoval dôkazy, a to listinami, výsluchom účastníkov, svedkov a súd v žiadnom prípade neznemožnil žalobcovi ako strane sporu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Naopak, súd prvej inštancie po zrušení veci odvolacím súdom a jej vrátení na ďalšie konanie pripustil dokazovanie ohľadom údajnej duševnej poruchy žalobcu, avšak ani v tejto časti žalobca nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by mal súd prvej inštancie hodnotiť. Súd prvej inštancie v bodoch 42 až 44 odôvodnenia rozsudku jasne vysvetlil svoj postup v súvislosti s návrhmi žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom všeobecnej lekárky žalobcu a znaleckým dokazovaním. Žalobca však napriek opakovaným výzvam povinnosti uložené súdom nesplnil. V nadväznosti na nečinnosť žalobcu bol postup konajúceho súdu správny, pričom odvolací súd správne konštatoval, že v tejto súvislosti bolo dôkazné bremeno na žalobcovi, ktoré však tento neuniesol. Nie je preto opodstatnené tvrdenie dovolateľa, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva, keď dovolateľ bol počas celého konania zastúpený právnym zástupcom a tento si bol vedomý, že v sporovom konaní sú strany sporu povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov.

23 V danom prípade nedošlo ani k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci žiadnym z konajúcich súdov. Dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod uvedením právneho posúdenia veci, ktoré považuje za nesprávne, ani neuviedol, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24 Žalovaný ďalej poukázal na to, že dovolateľ v snahe zvrátiť skutkový stav ohľadom existencie jeho záväzku neustále presviedča všeobecné súdy o neexistencii rozhodcovského súdu, ktorý vydal žalobou napadnutý rozsudok. Súdy oboch inštancií sa námietkou dovolateľa dôkladne zaoberali a vykonali rozsiahle dokazovanie. Skutočnou snahou dovolateľa nie je dosiahnutie zákonného stavu v spravodlivom súdnom konaní, ale zmätočnosťou a podsúvaním presvedčení vo svojich podaniach dosiahnuť procesné chyby súdu za účelom vyhnutia sa splneniu vymáhateľnej pohľadávky.

25 Poukaz dovolateľa na uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/342/2010-49 z 13.10.2011 je podľa názoru žalovaného irelevantný, pretože predmetom konania sp. zn. 4Cb/342/2010 (na návrh dovolateľa ako žalobcu) bolo určenie, že žalovaný označený ako Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd nemá postavenie právnickej osoby. Svojimi názormi právny zástupca dovolateľa nespochybňuje len existenciu MORS-u, ale všetkých rozhodcovských súdov v Slovenskej republike, zriadených v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, nakoľko všetky stále rozhodcovské súdy sú zriadené na základe rovnakého postupu daného zákonom a na jeho základe pôsobia a vydávajú právoplatné a vykonateľné rozhodnutia. Odvolací súd sa zaoberal námietkou dovolateľa, že rozhodcovský súd nemá právnu subjektivitu a nemôže byť nositeľom práv a povinností, pričom sa nestotožnil s názorom, že by bolo preukázané, že rozhodcovský súd nevznikol podľa osobitnej právnej úpravy. Odvolací súd v celom rozsahu odkázal na body 37 a 38 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorých súd prvej inštancie dostatočne odôvodnil, že pôvodný zriaďovateľ MORS-u všetky zákonom stanovené podmienky vymedzené v § 12 ZRK pre zriadenie rozhodcovského súdu splnil a tento súd bol oprávnený viesť rozhodcovské konania a v týchto konaniach rozhodovať.

26 Je zarážajúce tvrdenie dovolateľa, že by úkony žalovaného boli účelové a smerovali len k vybudovaniu si neprínáležiacej výhody. Dovolateľ a žalovaný sa riadne dohodli na rozhodcovskom konaní a dovolateľ si v tom čase bol vedomý svojho záväzku voči žalovanému titulom nezaplatenia kúpnej ceny za predaný tovar v sume 117.170,53 eur, dokonca svoj záväzok v konaní na súde prvej inštancie uznal, čo sa však snaží prostredníctvom nepravdivých, zmätočných, neetických a invektívnych podaní zvrátiť. Len z hľadiska právnej istoty si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 117.170,53 eur s príslušenstvom na základe ďalšej žaloby, a to z dôvodu, aby predišiel uplynutiu premľacej lehoty. Toto konanie bolo prerušené do právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II a po jeho právoplatnosti bolo zastavené.

27 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolaniu nie je možné vyhovieť.

28 Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

29 Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dovolanie podľa CSP nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

30 V posudzovanom prípade dovolateľ výslovne vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň žalobca vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 421 CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Z obsahu dovolania (strana 10, prvý odsek) vyplýva, že dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 420 písm. d/ CSP, nakoľko namietal, že súdy oboch inšancií opätovne rozhodovali o právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata).

31 Vo vzťahu k § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 CSP dovolateľ namietal, že súdy oboch inšancií nesprávnym procesným postupom znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva a vec nesprávne právne posúdili. Nesprávny procesný postup súdov oboch inšancií, ako aj nesprávne právne posúdenie veci sa týka toho, že súdy oboch inšancií sa nezaoberali otázkou postavenia MORS-u, ktorý rozhodol v rozhodcovskom konaní, avšak podľa názoru dovolateľa ide o subjekt, ktorý nie je právnickou osobou, nemá právnu subjektivitu, a teda ide o tzv. nonsubjekt, resp. „zhluk“, ktorý v zmysle ZRK nemohol vydať rozhodnutie označené ako „rozsudok“ a rozhodnutie vydané takýmto subjektom nemá žiadnu právnu silu a záväznosť. Súdy oboch inšancií vec nesprávne právne posúdili, keď dospeli k právnemu záveru, že môžu konať s MORS-om, vystupujúcim ako vedľajší účastník. Súdy oboch inšancií tiež pochybili, keď neprihliadli na absolútnu neplatnosť úkonu (rozsudku MORS-u) a nedôvodne zamietli žalobu. Odôvodnenie rozhodnutia súdov oboch inšancií pôsobí zmätočne a nepresvedčivo, keď z nich nie je možné dospieť k poznaniu, akými úvahami sa súdy spravovali, ako ich subsumovali pod osobitnú právnu úpravu a aplikovali na prejednávaný prípad. Súd prvej inštancie nevyslovil žiadny vecný právny názor ohľadne postavenia, činnosti a rozhodovania rozhodcovského súdu, pričom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, avšak bez akéhokoľvek právneho záveru, len s tým, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie. Dovolateľ tiež namietal, že súdy oboch inšancií rozhodovali o právoplatne rozhodnutej veci (§ 420 písm. d/ CSP), keď opakovanne posudzovali otázku, či MORS má právnu subjektivitu a je právnickou osobou, pričom neprihliadli na uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/342/2010-49 z 13.10.2011, ktorým bolo konanie zastavené práve z dôvodu, že osoba vystupujúca ako MORS nemá právnu subjektivitu, nie je právnickou osobou a takto označený žalovaný právne neexistoval a ani neexistuje.

32 Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou SR zaručených procesných práv. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po použití a výklade relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

33 Ako nedôvodnú, a teda nezakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd hodnotí námietku dovolateľa, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) je nedostatočné, pôsobí zmätočne a nepresvedčivo, resp., že nedošlo k naplneniu práva žalobcu na náležité odôvodnenie rozhodnutia, pretože súdy sa nezaoberali postavením, činnosťou a

kompetenciou rozhodcovského súdu, ktorý (podľa názoru dovolateľa) je nonsubjektom a rozhodnutie ním vydané nemá žiadnu právnu silu, a teda je nulité. Podľa názoru dovolacieho súdu, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (§ 393 ods. 1, 2 CSP). Odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom popísal priebeh konania, vyjadrenia strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovaný prípad, a z ktorých vyvodil svoj právny záver. Zrozumiteľne tiež vysvetlil, prečo sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, pre ktoré bola žaloba zamietnutá, a ktoré aj odvolací súd považoval za správne.

34 Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 29.09.2009 domáhal zrušenia rozsudku Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu (ako stáleho rozhodcovského súdu) sp. zn. 12/2009 z 27.08.2009, ktorým bola Ing. S. H. (v postavení žalovaného) uložená povinnosť zaplatiť RNDr. Jurajovi Novákovi (v postavení žalobcu) sumu 117.170,53 eur s príslušenstvom, a to z dôvodu v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ ZRK (rozhodlo sa o veci, na ktorú sa nevzťahovala rozhodcovská zmluva a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal) a z dôvodu v zmysle § 40 ods. 1 písm. g/ ZRK (bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania). Súd prvej inštancie žalobu o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku zamietol, pretože nezistil opodstatnenosť dôvodov na jeho zrušenie. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, stotožniac sa s jeho odôvodnením v zmysle § 387 ods. 2 CSP, pričom sa zaoberal aj odvolacími námietkami žalobcu a v odôvodnení svojho rozhodnutia k nim zaujal svoje stanovisko.

35 Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že žalobca sa môže domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku len z dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 40 ods. 1 ZRK. Žalobca takto aj postupoval, keď žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podal z dôvodov v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ ZRK a súdy oboch inštancií o tejto žalobe a jej predmete konali a rozhodli. Taxatívny výpočet dôvodov na zrušenie rozhodcovského rozsudku neumožňuje žalobcovi napadnúť rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, než vyplýva z § 40 ods. 1 ZRK a rovnako tak neumožňuje všeobecnému súdu zaoberať sa iným dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku, než vyplýva z citovaného ustanovenia. ZRK umožňuje účastníkovi rozhodcovského konania domáhať sa (žalobou podanou voči inému účastníkovi) zrušenia rozhodcovského rozsudku, pričom všeobecný súd vo vzťahu k rozhodcovským súdom, resp. k rozhodcom, nie je v postavení odvolacieho súdu, ako správne konštatoval v odôvodnení rozhodnutia (bod 26) aj odvolací súd. Rozhodcovské konanie je inštitútom súkromného práva, v ktorom rozhodcovia rozhodujú spory na základe súkromnoprávneho aktu účastníkov konania. Rozhodcovský súd je súkromnou osobou, ktorá nepatrí do sústavy súdov podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vo vzťahu k všeobecným súdom zákonodarca umožnil len obmedzený prieskum rozhodcovských rozsudkov, v rámci ktorého rozhodcovský rozsudok možno napadnúť žalobou na jeho zrušenie na všeobecnom súde len z taxatívne vymedzených dôvodov, ktoré spočívajú v dodržiavaní zákonnosti, pričom tento súdny prieskum nie je prieskumom v rámci inštančného postupu.

36 Kľúčovou dovolacou námietkou dovolateľa bolo, že Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok, zrušenia ktorého sa žalobca domáhal podanou žalobou, nie je právnickou osobou, nemá právnu subjektivitu a preto je jeho rozsudok nulitný a nevyvoláva žiadne právne účinky. Túto námietku žalobca uplatnil už v priebehu konania na súde prvej inštancie a následne v podanom odvolaní, pričom súdy oboch inštancií sa ňou zaoberali, a to aj napriek tomu, že predmetom sporového konania bola žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ ZRK. Odvolací súd sa námietkou žalobcu vo vzťahu k rozhodcovskému súdu zaoberal v bode 30 odôvodnenia rozhodnutia, pričom sa nestotožnil s názorom žalobcu, že rozhodcovský súd nevznikol podľa osobitnej právnej úpravy. V celom rozsahu odkázal na body 37 a 38 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorých vyplýva, že ani súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietkou žalobcu, ktorý spochybňoval právnu spôsobilosť MORS-u, a tým aj jeho právomoc rozhodovať spory v rozhodcovskom konaní a túto námietku vyhodnotil ako neopodstatnenú. Poukázal na to, že právna úprava rozhodcovského konania je obsiahnutá v zákone o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z. z.,

ktorý právnickej osobe umožňoval zriadiť stály rozhodcovský súd (§ 12) a zároveň vymedzoval podmienky jeho zriadenia, pričom základným predpokladom pre zriadenie stáleho rozhodcovského súdu bolo vydanie štatútu a rokovacieho poriadku. Pokiaľ zriaďovateľ rozhodcovského súdu zákonné podmienky splnil a zároveň zverejnil údaje uvedené v § 12 ods. 3 ZRK v Obchodnom vestníku, takto zriadený rozhodcovský súd získal právo viesť rozhodcovské konanie a vydávať rozhodcovské rozsudky, pričom rozhodcovský súd bol aj naďalej súčasťou právnickej osoby, ktorá bola jeho zriaďovateľom.

37 K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že všeobecný súd v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku na základe žaloby podanej v zmysle § 40 ods. 1 ZRK nemá vo vzťahu k rozhodcovskému súdu, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok, právomoc rozhodovať o (ne)existencii, statuse a právomoci rozhodcovského súdu. ZRK v ustanovení § 12 (v znení účinnom do 31.12.2014) určoval, kto môže zriadiť stály rozhodcovský súd a aké sú jeho povinnosti vo vzťahu k zriadeniu alebo zrušeniu tohto súdu, zverejneniu jeho štatútu, rokovacieho poriadku, zoznamu rozhodcov alebo zmien údajov, pričom zoznam stálych rozhodcovských súdov vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 12a ZRK), ktoré do zoznamu stálych rozhodcovských súdov zapíše stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom, ktorý zverejnil údaje v Obchodnom vestníku podľa § 12 ods. 3 ZRK. V posudzovanom prípade pôvodný zriaďovateľ Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu v Bratislave všetky zákonom stanovené podmienky pre zriadenie rozhodcovského súdu splnil a tento súd bol oprávnený viesť rozhodcovské konania a v týchto konaniach rozhodovať. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani fakt, že na základe zmluvy o predaji časti podniku bola časť podniku, ktorou bol uvedený rozhodcovský súd, prevedená do vlastníctva inej právnickej osoby. Takýto postup ZRK nezakazoval a táto zmena zriaďovateľa bola aj riadne zverejnená v Obchodnom vestníku.

38 Podľa názoru dovolacieho súdu, dovolacia námietka, v rámci ktorej dovolateľ spochybnil existenciu, postavenie a právomoc Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu, ktorý vydal rozsudok sp. zn. 12/2009 z 27.08.2009, nemá relevanciu vo vzťahu k predmetu sporu, ktorým je žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku, podaná z dôvodov v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ ZRK a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože súdy oboch inštancií sa zaoberali a v odôvodnení svojich rozhodnutí vysporiadali s dôvodmi, z ktorých sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku (čo bolo predmetom sporu). Dovolací súd nezistil, že by nesprávnym procesným postupom súdov oboch inštancií došlo k tomu, že by sa žalobcovi znemožnilo uskutočňovať jemu patriace procesné práva, dôsledkom čoho by bolo porušenie práva sporovej strany na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Taktiež dovolateľom namietané nesprávne právne posúdenie veci nepredstavuje právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. na riešení ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá žaloba vo veci, t. j. o zrušení rozsudku Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu sp. zn. 12/2009 z 27.08.2009. Dovolateľom namietaný nedostatok právnej subjektivity stáleho rozhodcovského súdu nemá priamu relevanciu vo vzťahu k právnomu posúdeniu predmetu sporu, ktorým sú žalobcom uplatnené dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ a g/ ZRK.

39 V posudzovanej veci preto dovolací súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania uplatnené dovolateľom v zmysle § 420 písm. f/. Zároveň v časti, v ktorej dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, nie je dovolací dôvod vymedzený tak, ako predpokladá zákon (§ 421 ods. 1 písm. a/, písm. b/ alebo písm. c/ v spojení s § 432 CSP). S poukazom na uvedené, dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ a písm. f/ CSP.

40 Pokiaľ dovolateľ namietal procesnú vadu v zmysle § 420 písm. d/ CSP, t. j. že v predmetnom spore súdy opätovne rozhodli o právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata), keď opakovane posudzovali otázku, či má MORS právnu subjektivitu, hoci táto otázka už bola vyriešená v uznesení Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/342/2010-49 z 13.10.2011, dovolací súd uvádza, že označeným uznesením bolo zastavené konanie v spore žalobcu Ing. S. H. proti žalovanému Medzinárodnému obchodnému a rozhodcovskému súdu v Bratislave z dôvodu, že žalovaný nemal spôsobiť mať práva a povinnosti a v

dôsledku toho ani spôsobilosť byť účastníkom konania v zmysle § 19 OSP, čo predstavovalo taký nedostatok podmienok konania, ktorý nemožno odstrániť. Teda, konanie bolo zastavené (§ 104 ods. 1 OSP), pretože stály rozhodcovský súd nemôže byť žalovaný ako strana sporu (predtým účastník konania v zmysle OSP), pretože nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti (právnú subjektivitu), ktorá je predpokladom spôsobilosti byť stranou sporu (účastníkom konania). Skutočnosť, že stály rozhodcovský súd nemá právnú subjektivitu, nie je ani sporná. Z ustanovenia § 12 ZRK (ako zákona *lex specialis*) vyplýva, že právnickou osobou je zriaďovateľ stálego rozhodcovského súdu, ktorý má právnú subjektivitu, pričom úprava všetkých organizačných záležitostí, týkajúcich sa postavenia a činnosti rozhodcovského súdu, je zverená do právomoci zriaďovateľa, nie samotného rozhodcovského súdu. Tento má vystupovať len ako orgán (organizačná zložka) zriaďovateľa, ktorému je v zmysle ZRK zverená právomoc rozhodovať spory v rozhodcovskom konaní. Preto aj stranou sporu môže byť len zriaďovateľ (právnická osoba).

41 Z ustanovenia § 230 CSP vyplýva, že ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znovu (predtým § 159 ods. 3 OSP). Pojem „tá istá vec“ sa v rozhodovacej praxi súdov interpretuje tak, že musí ísť o tie isté strany a ten istý predmet sporu, t. j. totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými stranami, pričom nie je relevantné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Ak sa konanie netýka tých istých strán, nemožno hovoriť o prekážke právoplatne rozhodnutej veci. V predmetnom sporovom konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku a v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 4Cb/342/2010 sa nejedná o totožný predmet konania a zároveň v týchto konaniach nie je daná ani totožnosť strán sporu (účastníkov). Keďže nie sú súčasne splnené obidve podmienky (totožnosť predmetu a totožnosť strán), tak uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 4Cb/342/2010-49 z 13.10.2011 nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci vo vzťahu k predmetnému sporu o zrušení rozsudku Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. d/ CSP preto nie je daná, z dôvodu ktorého dovolací súd dovolanie žalobcu v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

42 Len pre úplnosť dovolací súd uvádza, že predmetom dovolacieho prieskumu je rozhodnutie odvolacieho súdu č. k. 4Cob/9/2018-492 z 28.02.2019. Z jeho záhlavia vyplýva, že žalobcom je Ing. S. H. a žalovaným je RNDr. Juraj Novák, pričom v bode 38 odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd uviedol a vysvetlil, že pokiaľ súd prvej inštancie v záhlaví odvolaním napadnutého rozsudku označil Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd ako intervenienta na strane žalovaného, s ktorým konal, postupoval nesprávne, nakoľko MORS nemá právnú subjektivitu, a preto nemôže byť intervenientom, avšak uvedená nesprávnosť nemala vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Keďže procesné pochybenie súdu prvej inštancie odvolací súd odstránil, dovolacia námietka žalobcu je v tomto smere neopodstatnená.

43 Vzhľadom k tomu, že dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu, nerozhodoval už o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

44 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

45 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.